

MALA ŠUMARSKA KRONIKA

obnova rubrike nakon 50 godina

Oliver Vlainić

Hrvatsko šumarsko društvo

U Šumarskom listu broj 7-9 iz 1974. godine pojavila se rubrika „Mala šumarska kronika“ kojoj je u podnaslovu pisalo „Vijesti, događaji, krupna i sitna zbivanja u šumarstvu i drvnoj industriji i sl.“. Pokretač, urednik i pisac rubrike bio je tadašnji poslovni tajnik Saveza inženjera i tehničara šumarstva i drvne industrije Hrvatske Rudolf Antoljak, dipl. ing. šum. Tijekom 1974. i 1975. godine rubrika je izašla na 83 stranice u sedam svezaka Šumarskog lista i obuhvatila je 252 vijesti, crtice i zanimljivosti. Posljednji broj rubrike objavljen je u Šumarskom listu broj 11-12 iz 1975. godine.

Urednik Antoljak u uvodnom dijelu prvog broja Male šumarske kronike napisao je sljedeće:

Ustrojit ćemo malu šumarsku kroniku, sažetu i na jednom mjestu „u kojoj će se svi važniji događaji glede šumarstva u Hrvatskoj i Slavoniji unijeti za vječnu uspomenu“, kako jednom reče i objavi – još 1879. g. – naš stogodišnjak i slavljenik Šumarski list. Ne postupimo li tako nepovratno će nestati građa za povijest i neprocjenjiva dokumentacija, a povijest našega šumarstva i drvne industrije ostat će manjkava i krnja!

Mala šumarska kronika pokrenuta je uoči obilježavanja 130 godina osnutka Hrvatskoga šumarskog društva, tada pod nazivom Savez inženjera i tehničara šumarstva i drvne tehnologije Hrvatske, te 100 godina neprekidnog izlaženja Šumarskog lista u 1976. godini. Ove 2026. godine ta dva slavljenika obilježavaju još veće obljetnice, 180 i 150 godina od svojih početaka.

Na jubilarnoj 100. redovitoj skupštini HŠD-a održanoj u Zagrebu 24. travnja 1996. tadašnji predsjednik prof. dr. sc. Slavko Matić u svom izvješću dotaknuo se i djelovanja područnih društava te je napomenuo i ovo:

Dogovoreno je ujednačavanje vođenja evidencije i doku-

mentacije. Naime, ovaj rat (Domovinski rat, nap. aut.) nas je opomenuo, između ostalog, da treba pisati i pisanu riječ imati pohranjenu na barem dva mjesta (u Društvu, ali i u HŠD-u).

U posljednjih desetak godina prilikom istraživanja arhivske dokumentacije i bilježenja povijesti rada pojedinih ogranka HŠD-a spoznalo se da arhiva koja je trebala biti pohranjena od te 100. skupštine HŠD-a 1996. godine negdje nije sačuvana, niti u arhivama ogranka, a pogotovo ne na dva različita mjesta. Šumarski list kao trajna kronika hrvatskog šumarstva pokazao se kao najvrjedniji izvor informacija za one događaje koji su opisani i objavljeni. To je svakako jedan od značajnijih motiva za ponovno pokretanje ove rubrike. Osim toga, dosadašnja višedesetljetna iskustva u korištenju informatičkih tehnologija pokazala su da s usavršavanjem medija nestaju ili da se dokumenti i fotografije čuvani na disketama, karticama, CD-ovima, DVD-ovima i drugim eksternim medijima za čuvanje podataka ne mogu više očitati. Iz tog razloga treba bilježiti i objavljivati vijesti i članke u Šumarskom listu koji danas izlazi u tiskanom izdanju te se čuva u Nacionalnoj šumarskoj knjižnici i drugim knjižnicama, kao i kod pojedinaca i brojnih šumarskih institucija, ali i koji je kompletno digitaliziran te se vjerojatno više čita na zaslonima mobitela i računala nego s papira. Svakako je digitalna inačica Šumarskog lista dosada korištena u bezbrojnim pretraživanjima na mrežnim stranicama.

Pozivamo sve članove, ogranke i sekcije HŠD-a, ali i zainteresirane pojedince i institucije da se jave sa svojim vijestima, događajima i zanimljivostima. Prvi broj obnovljene Male šumarske kronike popunit će dio Uredničkog odbora Šumarskog lista za Povijest šumarstva, šumarsku politiku i Hrvatsko šumarsko društvo.

Na kraju uvodnog dijela prisjetit ćemo se Rudolfa Antoljaka, pokretača prve Male šumarske kronike.

Rudolf Antoljak

U veljači ove godine navršilo se 40 godina od smrti Rudolfa Antoljaka u dobi od 75 godina. Uz ostalo u svojoj radnoj karijeri bio je tajnik Sekcije šumarstva i drvne industrije DIT-a Hrvatske od 1946. do 1952. godine i poslovni tajnik (u statusu umirovljenika) Saveza inženjera i tehničara šumarstva i drvne industrije Hrvatske od 1972. do 1983. godine. Bio je dijelom važnog vremena povratka dijela nacionaliziranog Šumarskog doma Savezu 1977. godine. Jedna zanimljiva, dosad neobjavljena epizoda datira iz vremena njegovog prvog tajničkog mandata u razdoblju od 1946. do 1952. godine. Nakon definitivnog napuštanja zgrade Šumarskog doma 1949. godine od strane šumarskog dijela Poljoprivredno-šumarskog fakulteta Gradski narodni odbor Zagreba dodijelio je krajem prosinca 1949. godine dio zgrade na korištenje Tehničkom fakultetu. Sačuvan je zapisnik o primopredaji od 30. ožujka 1950. Nazočni prilikom predaje zgrade bili su Roko Benić, dipl. ing. šum.,

upravitelj zgrade u ime Poljoprivredno-šumarskog fakulteta, Artur Dubravčić, upravitelj zgrade i Franjo Molnar, ekonom u ime Tehničkog fakulteta te Rudolf Antoljak, dipl. ing. šum., tajnik Sekcije šumarstva i drvne industrije Društva inženjera i tehničara Narodne Republike Hrvatske i predstavnik vlasnika zgrade tada pod nazivom Sekcije šumarstva i drvne industrije DIT-a NRH. Zapisnikom je konstatirano da su predstavnici Tehničkog fakulteta preuzeli ključeve zgrade osim ključeva prostorija u prizemlju desno od glavnog ulaza iz Vukotinovićeve ulice jer je predstavnik vlasnika zgrade Rudolf Antoljak odbio predati ključeve uz izreku da te prostorije trebaju za potrebe Sekcije. Antoljak je uz to uskratio svoj potpis na zapisnik. Te daleke 1950. godine zapravo je počeo spor oko prava korištenja Šumarskog doma i plaćanja zakupnine s današnjim Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije, tada dijelom Tehničkog fakulteta, koji je u tijeku punih 76 godina bez konačnog sudskog epiloga. To se može smatrati zanimljivošću prikladnom za Malu šumarsku kroniku, ali još više pravnim apsurdom.

A kako je ta rubrika izgledala dajemo u isječku iz njenog prvog izdanja u Šumarskom listu broj 7-9/1974.:

ZELENA PLUĆA ZAGREBA — PODHODNIČKI BUMERANG

Ovo je naslov članka arhitektice Antanette Pasinović, povodom otvorenja zagrebačkog podhodnika, u kojem kaže: »mi se busamo s jednim dosta jadnim pothodnikom, koji je srušio još jedan bronhi zelenih pluća grada i otkrio apsurdnu vizuru na trbuh željezničkog kolodvora...«

PJESNICI PROTIV UNIŠTAVANJA PRIRODE

Evo, kako se naš uvaženi pjesnik Mili-voj Slaviček pjesmom bori protiv uništavanja prirode i zagađenosti:

Tog trenutka idiote . . .

Tog trenutka, idiote, kad sve već bude opljačkano
pojedeno, iskopano, poubijano, iscrpljeno
onečišćeno:
što ćemo tada veliki pljačkašu i zagađivaču
odmetniče, koji pjevaš, stvaraš, ubijaš, rušiš i
razmnažaš se, razmnažaš se.....

PUTEVI I CESTE ING. ANTE PREMUŽIČA

Zagrebački Vjesnik donio je fotografiju ing. Ante Premužića, šum. savjetnika u m. rođ. 1889 g. i povodom proslave 100 godina od osnivanja Hrvatskog planinarskog društva — ističe njegove zasluge i

pionirsku ulogu u propagiranju planinarstva i turizma Hrvatske. Ovaj dalekovidni šumarski stručnjak i izvanredni poznavalac kraških prilika zalagao se još prije 50 godina za planinarstvo, a napose za brzi razvoj turizma kroz naše šume i planine. Još 1936. g. kao tajnik Šumarskog društva podnio je izvještaj glavnoj skupštini u Zagrebu (V. Š. L. 1937. g. str. 87) i borio se za »unapređenje« šumarskih inženjera i jači zahvat u području turizma, kao buduće dragocjene privredne grane. Projektirao je i izveo niz »Premužićevih« puteva, staza i cesta na Velebitu, ove divne i pune ljepota planine. Napose je veliku aktivnost razvio oko uređenja Plitvičkih jezera, otoka Mlješa i slično.

MOLITVA ŠUME

Pred više od 10 godina dr. ing. S. Frančišković (Rijeka) preveo je, iz djela Ujedinjenih nacija »World festival of trees«, pjesmu o šumi — **The prayer of the forest** — i dao joj naslov »Molitva šume«. Vrijedno je ponovno objaviti njegov slobodni prevod sa engleskog, koji glasi: